

רע"פ 3960/16 - עו"ד אורי פלדמן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3960/16

לפני: המבקש:
כבוד השופט ח' מלצר
עו"ד אורי פלדמן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת א' אלון) מתאריך 05.05.2016 ב-ע"ח 9659-04-16; תגובה מטעם המשיבה מתאריך 02.06.2016

המבקש: בעצמו

בשם המשיבה: עו"ד אריה פטר

החלטה

1. בפני בקשת רשות לערור (שהיתה אמורה להיות מסווגת כ-בש"פ) על החלטתו של בית המשפט המחוזי חיפה (כב' השופטת: א' אלון), מתאריך 05.05.2016, ב-ע"ח 9659-04-16, בגדרה נדחה עררו של המבקש על החלטתו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת ס'גץ-אופיר) שהורה על הארכת תוקף החזקתו של רכב הרשום על שמו של המבקש ב-180 ימים נוספים.

להלן אביא את הנתונים הנדרשים להכרעה במכלול.

עמוד 1

2. בתאריך 04.02.2014 נתפס רכב מסוג BMW הרשום על שמו של המבקש (להלן: הרכב), לפי סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: הפקודה). ההליכים הקודמים פורטו בהרחבה בהחלטתה של חברתי, השופטת א' חיות ב-בש"פ 2189/14 מתאריך 24.04.2014 (להלן: בש"פ 2189/14), ולפיכך אציין בתמצית כי הרכב נתפס במסגרת חקירת משטרה בדבר יבוא וסחר בישראל של כלי רכב גנובים ומזויפים מחו"ל, לאחר שעלה מהחקירה כי לכאורה הרכב נגנב בהונגריה, חלקיו ונתונו זויפו והוא יובא לישראל בייבוא אישי.

זה המקום להדגיש כי המבקש איננו חשוד בביצוע עבירה כלשהי.

3. מאז תפיסתו של הרכב הוגשו בקשות חוזרות ונשנות להארכת התפיסה מטעם המשיבה, וכן בקשות להחזרת התפוס מטעם המבקש. בתי המשפט אישרו את המשך ההחזקה של הרכב, ואולם הודגש כי על המשיבה לפעול ללא דיחוי לביצוע הבדיקות שיש לבצע ברכב, ולקידום ההליך הפלילי כדי שתפיסת הרכב לא תתארך מעבר למידה הראויה (עיינו: בש"פ 2189/14).

4. בתאריך 21.09.2016 בית משפט השלום הנכבד נעתר לבקשת המשיבה מתאריך 03.03.2016, ובהחלטה מנומקת הורה על המשך ההחזקה בתפוסים למשך 180 ימים נוספים.

5. בתאריך 05.05.2016 נדחה הערר שהגיש המבקש על החלטה זו לבית המשפט המחוזי הנכבד. בגדר החלטתו קבע בית המשפט המחוזי הנכבד כי חרף כך שמדובר בפרק זמן לא מבוטל שחלף מיום התפיסה, ובהתחשב, בין היתר, בעובדה שמדובר בחקירה מאומצת ומורכבת המחייבת שיתוף פעולה עם גורמים נוספים - המשיבה אכן פועלת בשקידה ראויה לקידום הליכי החקירה. כן נקבע כי האינטרס הציבורי של פגיעה בראייה מרכזית בהליך הפלילי העיתידי גובר על הפגיעה בזכויותיו של המבקש. זאת בפרט נוכח העובדה שנוכח החשדות - רישיונותיו של הרכב נשללו, ולפיכך למעשה בשלב זה לא ניתן לעשות בו כל שימוש.

החלטה זו היא מושא הבקשה שבפני.

טענות הצדדים

6. לטענת המבקש המקרה דנן מעלה שאלה בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינו הפרטי. לטענתו, סעיף 35 לפקודה קובע תקופה של שישה חודשים מיום התפיסה ועד להגשת המשפט, אשר בו החפץ צריך לשמש כראיה, ולגישתו רק בתקופה זו גוברת זכותה של המשיבה על זכותו לקניין. המבקש מוסיף כי אמנם בסמכותו של בית משפט השלום להאריך תקופה זו, אולם לגישתו טרם נבחנה בפסיקתנו השאלה מהן גבולות הסמכות להארכת התקופה האמורה, ומה הם התנאים להארכה זו.

7. המבקש עומד על כך שנכון לעת זו, הרכב תפוס מזה מעל שנתיים ומחצה, בעוד שלגישתו, אין כל צפי להגשת כתב אישום, או להחזרתו של הרכב לרשותו. בתוך כך המבקש מדגיש כי הוא רכש את הרכב מיובאן פרטי במחיר מחירון מלא, זאת לאחר שהוא בדק את רשיונותיו במשרד הרישוי והרכב נמציא נקי משעבודים, עיקולים או חובות. עוד לטענתו, הרכב יובא ארצה בשנת 2011 ובשלוש השנים שחלפו מאז ועד שזה נתפס - הוא נסע בכבישי הארץ באישור משרד הרישוי. המבקש מוסיף בהקשר זה כי עיכוב החזרת הרכב לרשותו פוגע בו, שכן הרכב משמש אותו לצורך עבודתו. המבקש טוען עוד בהקשר זה כי נכון לעת זו, לא הוכח כי הרכב מזויף, ולפיכך אין כל סיבה למנוע שימוש ברכב - בפרט מכיון שבעבר ניתנו לו הרישיונות הנדרשים.

8. המשיבה טוענת מנגד כי דין הבקשה להידחות. לטענתה, עניינו של המבקש נדון בפני שתי ערכאות והוא איננו מעלה שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית מיוחדת החורגת מעניינו הפרטני. לגופו של עניין המשיבה טוענת כי בית המשפט המחוזי הנכבד ערך איזון ראוי בין האינטרס הציבורי ובין זכותו הקניינית של המבקש, והתייחס למכלול השיקולים הרלבנטיים להכרעה, ובכללם התייחס גם להיקף החקירה המשמעותי, למורכבות המקרה, ולכך שהחקירה מערבת גורמים רבים, שחלקם גורמים מחו"ל. המשיבה טוענת עוד כי רישיונות הרכב ורישיונות היבוא של הרכב - בוטלו, ונאסר השימוש בו, ועל כן לגישתה, ממילא לא תצמח למבקש כל תועלת מכך שהרכב יוחזר לרשותו בשלב זה.

דין והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה, בחומר שצורף אליה ובתגובת המשיבה שהוגשה על פי החלטתי, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות. אביא להלן את הנימוקים למסקנתי זו.

10. הלכה היא כי ככלל רשות לערור בגלגול שלישי ניתנת מקום בו עולה מן הבקשה סוגיה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית, אשר חורגת מעניינם של הצדדים לתיק, או כאשר מתקיימות נסיבות פרטניות חריגות ומיוחדות המצדיקות זאת, כגון פגיעה בלתי מידתית בזכויות (ראו: בש"פ 5769/12 מזרחי נ' מדינת ישראל (20.08.2012); בש"פ 4971/08 וייסמן נ' מדינת ישראל (28.10.2008); בש"פ 4595/14 חיים נ' מדינת ישראל (04.07.2014); בש"פ 6239/15 אבואלעפיא נ' מדינת ישראל (21.01.2016)).

11. למעשה, הבקשה שלפני איננה נמנית על אותם מקרים חריגים המצדיקים מתן רשות ערר, ודי בכך על מנת לדחותה. השגותיו של המבקש אינן חורגות מעניינו הקונקרטי, ולא עולה מהן שאלה בעלת חשיבות משפטית רחבת היקף.

12. אף לגופם של דברים דינה של הבקשה - להידחות. סעיף 35 לפקודה קובע כדלקמן:

"אם תוך ששה חדשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה, או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש המשפט אשר בו צריך החפץ לשמש ראייה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידי נלקח; אך רשאי בית משפט שלום,

על-פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים שיקבע.

המבקש איננו חולק על כך שבהתאם להוראות הפקודה, לבית משפט השלום ישנה סמכות להאריך את תקופת ששת החודשים האמורה, וזאת בתנאים שיקבע, ואולם הוא טוען כי יש להגדיר גבולות לשימוש בסמכות האמורה. ודוק: בהקשר זה אכן נקבע בפסיקתנו כי הארכה כאמור איננה יכולה להיות לצמיתות אלא שעליה להינתן לזמן מסוים, לתכלית מסוימת ומטעמים ראויים. כך, למשל, נקבע כי ניתן להאריך את התקופה מקום בו החקירה לא נסתיימה, טרם הוחלט אם יוגש כתבאישום נגד מי שהחפץ נתפס בידו, או כאשר קיימת מחלוקת באשר לזהות בעל הזכות בחפץ (ראו: בש"פ 6686/99 עובדיה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 464 (22.05.2000) (להלן: עניין עובדיה)). בהקשר זה נקבע כי בבואו לאשר בקשה להארכת החזקה בחפץ, על בית המשפט לאזן כראוי בין קניין הפרט לבין צרכי הציבור (ראו: עניין עובדיה; בש"פ 5564/14 טנבאום נ' מדינת ישראל (18.09.2014). עיינו עוד: בש"פ 555/07 יחיא נ' משטרת אריאל, פסקה 12 (06.03.2007); רע"פ 7600/08 אברם נ' מדינת ישראל, פסקאות 10-11 (13.08.2008)).

13. עיון בהחלטות מושא הערר מעלות כי אכן כך נעשה בענייננו. שתי הערכאות שדנו בעניינו של המבקש אכן בחנו את מכלול השיקולים הרלבנטיים, וזאת תוך שימת דגש על הזמן הרב שחלף מאז תפיסתו של הרכב, ואיזונו אל מול צרכי החקירה, בהתחשב בכך שהרכב עשוי לשמש ראייה בהליך הפלילי. בהקשר זה לא מצאתי מקום להתערב בקביעותיהן המנומקות לפיהן המשיבה איננה חוסכת במאמצים לשם השלמת החקירה, וכי חרף הזמן הרב שחלף – בנסיבות העניין גובר בשלב זה האינטרס הציבורי הקיים במיציא הבירור והחקירה של החשדות בפרשה (השוו: בש"פ 8353/09 מגאליק נ' מדינת ישראל (26.11.2009); בש"פ 6951/13 הלוי נ' משטרת ישראל, מפלג הונאה ת"א (10.12.2013)).

14. אמנם, אין להקל ראש בפגיעה הנגרמת למבקש, אשר רכש את הרכב בתום לב מידי אחר, ואיננו נחשד בעבירה כלשהי במסגרת העניין הנידון. עם זאת, הוראותיה של הפקודה מאפשרות את תפיסתו של הרכב בהיותו ראייה בהליך פלילי עתידי, ונוכח הבדיקות שיש לבצע בו. בהקשר זה יש להזכיר כי תפיסת חפץ עד לקיומו של ההליך הפלילי, להבדיל מחילוט, אינה מפקיעה אותו מידי בעליו לצמיתות. כמו כן, ראוי להדגיש כי בשלב זה הרכב – איננו בר שימוש, ובנסיבות אלו דומה כי מדובר בפגיעה יחסית בלבד, אשר במכלול האיזונים – אין היא גוברת על האינטרס הציבורי הקיים בבירור ממצה ומלא של ההאשמות הנוגעות לעניין (השוו: בש"פ 321/02 שארב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 193 (2002); בש"פ 3822/03 נסרין נ' מדינת ישראל (12.06.2003)). בהקשר זה יש לציין כי ככל שיתברר בערכאות המתאימות לכך כי ניתן ליתן לרכב את הרישיונות הנדרשים ולהכשירו לנסיעה – ראוי יהיה לבחון שנית את שאלת שחרורו לחזקתו של המבקש.

15. מבלי לגרוע מהאמור לעיל – מובן כי על המשיבה לפעול ללא דיחוי להשלמת כל הבדיקות הנדרשות ולקידומו של ההליך הפלילי, וזאת כדי שתפיסת הרכב לא תתארך עוד מעבר לצורך, כך שאורכה נוספת, ככל שתבקש, תבחן בזהירות רבה ביותר, שהרי הפגיעה בקניין המבקש כאן מתקרבת לסף המידתיות. מעבר לכך יש לציין הברור מאליו כי זכויותיו וטענותיו של המבקש שמורות לו במישור התרופות במשפט הפרטי.

ניתנה היום, ו' בתמוז התשע"ו (12.7.2016).

עמוד 4

שׁוֹפֵט

עמוד 5

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©